

KARTA KURSU

Nazwa	Socjologia kultury	
Nazwa w j. ang.	Sociology of Culture	

Koordynator	Dr hab. prof. UP Piotr Stawiński	Zespół dydaktyczny
		Dr hab. prof. UP Piotr Stawiński Dr hab. prof. UP Sławomir Kaprański Dr Grzegorz Kubiński
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem zajęć jest przedstawienie słuchaczom wiedzy na temat przedmiotu zainteresowań, metodologii i dorobku badawczego socjologii kultury oraz zaprezentowanie wpływu kultury na życie społeczne. Zaopatrzenie ich w umiejętności i narzędzia samodzielnego diagnozowania i oceniania procesów kulturowych, poprzez rozumienie mechanizmów i dynamiki życia społecznego w aspekcie zróżnicowanie kulturowego i interakcji międzykulturowych.

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowe wiadomości z zakresu socjologii ogólnej, znajomość aparatu pojęciowego.	
Umiejętności	Umiejętność krytycznej lektury tekstów naukowych z zakresu socjologii.	
Kursy	Brak	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W_01- Student zna miejsce socjologii kultury wśród nauk humanistycznych i społecznych, rozumie jej specyfikę przedmiotową i metodologiczną.	K_W01
	W_02 - Ma pogłębioną wiedzę na temat znaczenia zjawiska „kultury” i możliwych sposobów jego rozumienia, zna przeszłe i obecne stanowiska badawcze w tym zakresie	K_W02, K_W03
	W_03 – Rozumie genezę i znaczenie zróżnicowania kulturowego; jest świadom konsekwencji i wyzwań, jakie stawia to przed współczesnymi społeczeństwami świata.	K_W02, K_W03

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U_01 – Student opisuje i analizuje zjawiska społeczne w oparciu o aparat pojęciowy socjologii kultury.	K_U01
	U_02 - Umie przedstawić i wyjaśnić procesy społecznego kształtowania się rzeczywistości kulturowej i wskazać rolę jednostki w tym procesie.	K_U02
	U_03- Potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i rozstrzygania dylematów dotyczących zagadnień kulturowych.	K_U02

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
-----------------------	-----------------------------	-------------------------------------

	K_01 – Student potrafi kierować zespołem (badawczym i in.), wyznaczać cele, rozdzielać zadania, łączyć odmienne interesy dla współdziałania w grupie.	K_K03
	K_02 - Zauważa i rozumie problemy społeczne uwarunkowane kulturowo i potrafi przedstawić rozwiązania; ma zdolności koncyliacyjne, szanuje prawo do odmienności.	K_K01
	K_03 – Rozumie potrzebę stałego doskonalenia swoich umiejętności, poszerzania wiedzy nie tylko z zakresu socjologii, ale także innych nauk o człowieku i jego kulturze (filozofia, antropologia kulturowa, psychologia, biologia).	K_K01

Organizacja – studia stacjonarne											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	
Liczba godzin	30	30									

Organizacja – studia niestacjonarne											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	
Liczba godzin	15	15									

Opis metod prowadzenia zajęć

W części wykładowej zajęć podstawową metodą jest ustna prezentacja treści, wzbogacona materiałem ilustracyjnym w postaci filmów dokumentalnych z zakresu socjologii, antropologii, etnologii. Z tego powodu dopuszczona jest także w pewnym zakresie dyskusja czy inna forma wyrażania swoich opinii przez słuchaczy.

Część ćwiczeniowa: zajęcia polegają na analizie i interpretacji tekstów źródłowych w odniesieniu do współczesnych zjawisk kulturowych. Metodą części ćwiczeniowej jest dyskusja i referat wygłaszany przez uczestników zajęć. Studenci mogą również przygotować i zaprezentować w

trakcie zajęć projekt badawczy mający na celu wypracowanie umiejętności interpretowania współczesnych zjawisk (uczestnicy zajęć prezentują w grupach fotoreportaże będący kulturą analizą wybranego zjawiska).

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01									X			X	X
W02									X			X	X
W03									X			X	X
U01							X	X					X
U02							X	X					X
U03							X	X					X
K01							X						
K02							X	X					
K03							X						

Kryteria oceny	Forma zaliczenia: referat, prezentacja projektu wykonanego w grupie, udział w dyskusji na zajęciach, kolokwium.
----------------	---

Uwagi	-
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1-2/ Socjologia kultury a inne nauki o kulturze i społeczeństwie (antropologia kulturowa i społeczna, etnologia, etnografia, kulturoznawstwo).
 3-4/ Etapy rozwoju nauk o kulturze i główne stanowiska teoretyczno-badawcze (ewolucjonizm, dyfuzjonizm, funkcjonalizm, oraz teorie współczesnych: antropologia relatywistyczna, kognitywizm, postmodernizm).
 5/ Podstawowe problemy definicyjne; sposoby definiowania kultury (typy definicji).
 6/ Sposoby badania kultury (akcent na „ludzkie podłoże” lub „treść kultury”). Atrybutywne i dystrybutywne rozumienie kultury.
 7/ Kultura jako plan przystosowania się do środowiska (trojakiemu), unikatowy charakter każdej kultury (swoiste przystosowanie)
 8-9/ Główne pojęcia (dobra, wartości wzory kultury). Podział wzorów k. (wg kryterium rygoru i zakresu obowiązywania, stopnia uświadomienia). Widoczne i ukryte elementy kultury.

- 10/ Kultura symboliczna (pojęcie i sfery kultury symbolicznej, praktyka techniczno-użytkowa i praktyka symboliczno-kulturowa).
- 11/ Kultura a jednostka: ukulturalnienie a uspołecznienie, gruntowność ukulturalnienia, rola automatyzmu w kulturze, idiosynkrazje i ich rola w kulturze.
- 12/ Subkultury i ich związek ze stratyfikacją społeczną. Konflikty grupowe.
- 13/ Przebieg i formy przystosowania się do nowego środowiska kulturowego (opozycja, stawanie się krajowcem, identyfikacja-wczucie się).
- 14/ Kultura a religia: wartości religijne i ich miejsce w kulturze, rola religii w kształtowaniu modelu kulturowego. Laicyzacja i sekularyzacja kultury.
- 15/ Zagadnienia podsumowujące.

Wykaz literatury podstawowej

- Filipiak M., Socjologia kultury. Zarys zagadnień, Lublin 1996**
- Kłóskowska A., *Socjologia kultury*, Warszawa 2007
- Kłóskowska A., *Kultura masowa. Krytyka i obrona*, Warszawa 1983 [sposoby definiowania kultury]
- Nowicka E., *Świat człowieka – świat kultury*, Warszawa 2003
- M. Golka, *Socjologia kultury*, Warszawa 2007.

Wykaz literatury uzupełniającej

- Lutzbetak L.J., *Kościół a kultury*, Warszawa 1998
- Antropologia kultury. Zagadnienia. Wybór tekstów*, pr. zb. Warszawa 2005
- A. Jawłowska, *Kulturowy wymiar przemian społecznych*, Warszawa 1993
- P. Berger, *Zaproszenie do socjologii*, tłum. J. Stawiński, Warszawa 2003

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia stacjonarne

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	30
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	15
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	15
Ogółem bilans czasu pracy		120
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia niestacjonarne

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	30
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	15
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	25
Ogółem bilans czasu pracy		120
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4